การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Development of the College Management Model with a Core Concept towards Sustainability for the College of Office of the Vocational Education Commission

จารุวรรณ แก่นทิพย์ กะวิเศษ[1 *], ชัยวิชิต เชียรชนะ[2] และศจีมาจ ณ วิเชียร[3]

Charuwan Kaenthip Kawiset[1 *], Chaiwichit Chianchana[2] and Sageemas Na Wichian[3]

(Received: Mar. 9, 2024; Revised: Jun. 13, 2024; Accepted: Jun. 14, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน 3) ประเมินรูปแบบด้านความถูกต้อง อรรถประโยชน์และความรับผิดชอบในการประเมิน ผู้ให้ข้อมูลหลักสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ยืนยันมโนทัศน์ จำนวน 9 คน และ ผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบ จำนวน 11 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เนื้อหา แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แบบประเมินความถูกต้อง อรรถประโยชน์และความรับผิดชอบในการประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน ประกอบด้วยมโนทัศน์หลัก 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้านการออกแบบองค์กรและกระบวนการทำงาน และด้านการมุ่งผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมและมีความ

[1] นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ 10800
Ph.D. Student in Department of Technical Education Management, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University North Bangkok, Bangkok 10800, Thailand

* Corresponding 's author, e-mail: Ktcharuwan9@gmail.com

[2] ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ 10800
Department of Technical Education Management, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Bangkok 10800, Thailand

[3] ภาควิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์และสังคม วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ 10800
Department of Social and Applied Science, College of Industrial Technology, King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Bangkok 10800, Thailand

เป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ และ 3) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญผู้บริหารสถานศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความถูกต้อง มีอรรถประโยชน์ และมีความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก
คำสำคัญ: การบริหารจัดการสถานศึกษา อาชีวศึกษา มโนทัศน์หลัก ความยั่งยืนในการจัดการศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) To develop a college management model with the core concept towards sustainability for the college of Office of the Vocational Education Commission; 2) To assess the propriety and feasibility of the management model with the core concept towards sustainability; and 3) To evaluate the model for accuracy, utility, and evaluation accountability standard. The main data providers consist of 9 qualified personnel confirming the vision and 11 expert evaluators recruited through purposive sampling. The research tools include content analysis questionnaires, group interview recording forms, propriety and feasibility assessment forms, accuracy, utility, and evaluation accountability standard. assessment forms, and analysis of data using content analysis and basic statistics such as mean and standard deviation.

The research findings were: 1) A college management model with the core concept towards sustainability consisted of three main dimensions: human resource management, organizational design and processes, and student and stakeholder engagement. 2) The results of constructing a college management model, revealed high level of experts' consensus on propriety and maximum feasibility for implementation. 3) The evaluation of a college management model by 11 expert college administrators shows a consensus that it is accurate, utility, and evaluation accountability highly level.
Keywords: College management, Vocational education, Core concept,
Educational sustainability

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถบริหารจัดการกับสิ่งต่างๆ รอบตัวในทุกด้าน ช่วยให้ประชาชนของสังคมนั้นๆ ดำรงชีวิตอยู่ได้โดยมีคุณภาพชีวิตที่ดี ไปจนถึงการเป็นพลเมืองโลกอย่างมีปัญญาและมีคุณค่า การจัดการศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่แต่ละประเทศมุ่งพัฒนาให้พลเมืองของตนมีศักยภาพในการแข่งขัน พัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

(พนารัตน์ มาศฉมาดล, 2560) การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงเป็นความท้าทายท่ามกลางพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ความเปลี่ยนแปลงของบริบททางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับภูมิภาคและของโลก เนื่องจากการเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital revolution) ส่งผลกระทบให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ปัญหาทางการศึกษาที่เกิดขึ้นจริง เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของเด็กไทยในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มีแนวโน้มลดลง (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566) นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเชิงการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาของผู้เรียน ผลลัพธ์จึงเป็นปัญหาที่เกิดต่อผู้เรียน สังคม ชุมชน รวมถึงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้านวิชาชีพ ให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะและศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เพิ่มปริมาณหรือสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาให้สูงขึ้น เพื่อการตอบสนองด้านกำลังคนในภาคอุตสาหกรรมการผลิตของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้มุ่งพัฒนาส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณวุฒิทางวิชาชีพ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพและมีรากฐานการดำรงชีวิตที่มั่นคง ในห้วงเวลาที่ผ่านมาการจัดการอาชีวศึกษาประสบปัญหาด้านสมรรถนะของผู้เรียนที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ทั้งนี้ จากการศึกษาพบปัญหาด้านคุณภาพของสถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีระบบการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพสู่มาตรฐานสากลที่ชัดเจน (ภาณัททกา วงษากิตติกุล, รัฐพล ประดับเวทย์, ชมพูนุท สุขหวาน และไพรัช วงศ์ยุทธไกร, 2560) การบริหารจัดการของสถานศึกษาขาดประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดในการปรับตัวให้ทันต่อเทคโนโลยี เพื่อผลิตผู้ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานให้มีทักษะฝีมือตรงกับความต้องการของตลาด (สาโรจน์ ขอจ่วนเตี๋ยว, 2561) อีกทั้งการบริหารจัดการอาชีวศึกษา ยังขาดกระบวนการสร้างคนและสร้างเทคโนโลยีควบคู่กันไป อย่างครบวงจร ไม่มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนการจัดการศึกษาอาชีวะเอกชนที่ชัดเจน (อนุสรณ์ แสงนิ่มนวล, 2565) นอกจากนี้ พบว่าสภาพแวดล้อมชี้ว่าระบบการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา อาจจะไม่สามารถพัฒนาทักษะผู้เรียนได้จริง (ณัฐสิฏ รักษ์เกียรติวงศ์, 2559) นำมาซึ่งปัญหาการขาดแคลนทักษะ เกิดความไม่สอดคล้องระหว่างความต้องการของตลาดแรงงานกับคุณภาพแรงงาน จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ไทยต้องเร่งพัฒนา (สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ, 2564)

ภายใต้ปัญหาและแนวโน้มในอนาคต รัฐบาลกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยกระดับทักษะวิชาชีพ และทักษะที่จำเป็นในยุคดิจิทัล สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงต้องปรับองคาพยพในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา โดยมุ่งแก้ปัญหาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้เรียนอาชีวศึกษา พัฒนาทักษะอาชีพและการมีงานทำ ได้แก่ โลกทัศน์อาชีพ การเสริมทักษะใหม่ (Up skill) และเพิ่มทักษะใหม่ที่จำเป็น (Re-skills) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) รวมถึงการพัฒนาระบบบริหารจัดการและบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ เสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ การยกระดับการอาชีวศึกษาร่วมกับกลุ่มอาชีพและผู้ประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามความต้องการของตลาดแรงงาน มีงานทำ มีรายได้ตามสมรรถนะ และเป็น

ผู้ประกอบการใหม่ได้ บนแนวคิดการพร้อมรับ (Cope) การปรับตัว (Adapt) การพัฒนาให้สอดรับกับความเปลี่ยนแปลงเพื่อเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนแม่บทเฉพาะกิจ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 พ.ศ. 2564-2567 (2563) ซึ่งเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อจัดระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาจึงมุ่งพัฒนาโดยผ่านกระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ครูที่มีคุณภาพ ที่สำคัญคือมีนวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาที่นำไปสู่การเป็นสถานศึกษาวิชาชีพสมรรถนะสูง บุคลากรมีศักยภาพในการปฏิบัติงานสูง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีคุณภาพสู่การพัฒนาให้เกิดรากฐานทางสังคมที่เข้มแข็ง ถือเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง (เลิศพร อุดมพงษ์, 2562)

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน เพื่อเป็นนวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับบริบท สถานการณ์และการเปลี่ยนแปลง นำสาระหลักสำคัญจาก 3 แนวคิดกำหนดเป็นมโนทัศน์หลัก (Core concept) ได้แก่ องค์กรสมรรถนะสูง การบริหารงานคุณภาพ และแบบจำลองธุรกิจโมเดลแคนวาส ใช้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดคุณภาพ และความยั่งยืนในการจัดการศึกษา (Educational sustainability) ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนในด้านความรู้ตามมาตรฐานอาชีพ การมีทักษะเพื่อการมีงานทำ มีผลิตภาพ (Productivity) สูงขึ้นมีความสามารถที่เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน ทั้งการดำรงชีวิต การทำงาน ปรับตัวให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมถึงการมีจิตสำนึกพฤติกรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นได้ของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. เพื่อประเมินรูปแบบด้านความถูกต้อง ด้านอรรถประโยชน์และด้านความรับผิดชอบในการประเมินของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้ การพัฒนารูปแบบตามปัจจัยหลักสำคัญขององุปสงค์ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยประกอบด้วย แนวคิดองค์การสมรรถนะสูง (High performance

organization: HPO) ตามแนวคิดของนักวิชาการ ได้แก่ Stoner and Wankel (1986); Linder and Brooks (2004); Waal (2008); Miller (2012); ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2551) และนิสดารภ์ เวชยานนท์ (2554) แนวคิดการบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา (Total Quality Management: TQM) ได้ข้อสรุปขององค์ประกอบการบริหารงานคุณภาพ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์กร 3) การมีส่วนร่วม 4) การควบคุม หลักการของแบบจำลองธุรกิจโมเดลแคนวาส (Business Model Canvas: BMC) และแนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ตามแนวคิดการประเมินด้านการศึกษาเพื่อความยั่งยืน (Chianchana, 2022) ได้แก่ การพึ่งพาตนเอง การกำหนดวิสัยทัศน์ด้านความยั่งยืน มีโยบายส่งเสริมขับเคลื่อน มีการวางแผนในระยะยาว ความเป็นไปได้ในการดำเนินการ ผลกระทบที่มีต่อตนเองและหน่วยงาน ผลกระทบต่อสังคม ความเป็นไปได้ที่จะเกิดประโยชน์ต่อตนเองและหน่วยงาน ความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในการทำงานเชิงบวก ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research methodology) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มโดยผู้ให้ข้อมูลหลักสำคัญ และการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) กำหนดการวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยหลักการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา แนวคิดองค์กรสมรรถนะสูง หลักการบริหารงานคุณภาพ และหลักการของแบบจำลองธุรกิจโมเดลแคนวาส รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้มโนทัศน์หลัก (Core concept) ในการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความยั่งยืน โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและการสังเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีของเวนน์ ไดอะแกรม (Venn’s diagram)

ขั้นตอนที่ 2 ยืนยันมโนทัศน์หลัก ด้วยการนำผลสรุปมโนทัศน์หลักที่ได้จากการสังเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง ทำการตรวจสอบยืนยันมโนทัศน์หลัก ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม โดยนำแบบบันทึกเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบในเบื้องต้น

ขั้นตอนที่ 3 ยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน โดยนำข้อสรุปมโนทัศน์หลักที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ทำการตรวจสอบยืนยันมาจัดทำเป็นรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความอย่างยั่งยืน

1. ผู้ให้ข้อมูลหลักสำคัญ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารสถาบัน และด้านการสอนการบริหารจัดการ จำนวน 9 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบวิเคราะห์เนื้อหา และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม การหาคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสอดคล้องของคำถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ตามประเด็นโดยอาจารย์ที่ปรึกษา

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อยืนยันมโนทัศน์หลักและการนำไปยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีเวนน์ ไดอะแกรม (Venn’s diagram) และเทคนิคการจัดกลุ่มข้อมูล

ระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นได้ของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1. ผู้ให้ข้อมูลหลักสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาระดับผู้บริหารสถาบัน ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา และด้านการสอนการบริหารจัดการสถานศึกษา จำนวน 9 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นได้ของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน การหาคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ มีค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ถือว่าเหมาะสม (ชัยวิชิต เชียรชนะ, 2565) ตรวจสอบความสมบูรณ์โดยอาจารย์ที่ปรึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์เนื้อหา จากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

4. วิเคราะห์ข้อมูลผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 11 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ดังนี้ คือ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและมีคุณวุฒิในระดับดุษฎีบัณฑิต โดยวิธีการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน ตามมาตรฐานการประเมินด้านความถูกต้อง ด้านอรรถประโยชน์ และด้านความรับผิดชอบในการประเมิน โดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 11 คน การหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ มีค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษาและมีคุณวุฒิในระดับดุษฎีบัณฑิต ทำการประเมินรูปแบบตามมาตรฐานการประเมินด้านความถูกต้อง ด้านอรรถประโยชน์ และด้านความรับผิดชอบในการประเมิน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณในการประเมินรูปแบบด้านความถูกต้อง ด้านอรรถประโยชน์และด้านความรับผิดชอบในการประเมิน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน

การวิเคราะห์เนื้อหาและสังเคราะห์ข้อมูลได้ผลสรุปมโนทัศน์หลัก สำหรับบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความยั่งยืน นำเสนอข้อสรุปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน พิจารณายืนยันมโนทัศน์หลัก ได้ข้อสรุปมโนทัศน์หลักในการบริหารจัดการสถานศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่หนึ่ง การจัดการทุนมนุษย์ (Human capital) ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้ คือ 1) การสร้างครูที่มีคุณลักษณะของครูยุคใหม่ 2) การพัฒนาครู ครูฝึกในสถานประกอบการและบุคลากรสายสนับสนุนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านเทคโนโลยี 3) การพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4) การมีสมรรถนะสูงในการบริหารจัดการของผู้บริหาร 5) การจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นสมรรถนะ 6) การพัฒนาครูแนะแนวอาชีพ ด้านที่สอง การออกแบบองค์กรและกระบวนการทำงาน (Organization and process design) ประกอบด้วย 9 ตัวบ่งชี้ คือ 1) การจัดการระบบทวิภาคีคุณภาพสูง 2) การจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ 3) การบริหารจัดการองค์กรเชิงระบบ 4) การพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพ 5) การพัฒนาสภาพแวดล้อม 6) การจัดการความรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศ 7) การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ 8) การสร้างความร่วมมือในการจัดการศึกษา 9) การเป็นองค์กรดิจิทัล พัฒนานวัตกรรมและเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ และด้านที่สามการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student approach and stakeholder) มี 2 องค์ประกอบ คือ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ คือ 1) การมีทักษะวิชาชีพเพื่อการมีงานทำ 2) การมีทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียน 3) การมีคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน 4) การมีทักษะการนำเสนอที่ดีของผู้เรียน และด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ 1) การสร้างความร่วมมือกับเครือข่าย 2) การพัฒนาระบบทวิภาคีคุณภาพสูง และ 3) การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง จากนั้นนำมโนทัศน์หลักไปยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน โดยใช้ทฤษฎีเชิงระบบเป็นกระบวนการดำเนินการนำเสนอรูปแบบให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

ความเหมาะสมและความเป็นได้ของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน โดยการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ด้านความเหมาะสม ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมสูงที่สุด คือ รูปแบบสามารถดำเนินการโดยไม่ส่งผลเสียต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ($\overline{X}$ = 4.49, S.D. = 0.56) ส่วนในด้านความเป็นไปได้ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้สูงที่สุด คือ รูปแบบสามารถดำเนินการได้ในทางปฏิบัติ ($\overline{X}$ = 4.65, S.D. = 0.55) รายละเอียดดังตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเหมาะสม (Propriety standard) ของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืนในภาพรวม

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม		
	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
1. รูปแบบสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.29	0.54	มาก
2. รูปแบบสามารถตอบสนองต่อผู้เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม	4.30	0.59	มาก
3. รูปแบบสามารถทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดการยอมรับในการปฏิบัติ	4.35	0.63	มาก
4. รูปแบบสามารถดำเนินการโดยไม่ส่งผลเสียต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.49	0.56	มาก
5. รูปแบบสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับทุกฝ่าย	4.32	0.59	มาก
6. รูปแบบสามารถรายงานผลการปฏิบัติงานได้อย่างมีเหตผล	4.27	0.66	มาก
7. รูปแบบสามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมกับบริบทสถานศึกษา	4.65	0.55	มากที่สุด
คะแนนรวมเฉลี่ย ($\overline{X}$)	4.38	0.58	มาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเป็นไปได้ (Feasibility standard) ของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืนในภาพรวม

องค์ประกอบ	ความเป็นได้		
	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
1. รูปแบบสามารถดำเนินการได้ในทางปฏิบัติ	4.65	0.55	มากที่สุด
2. รูปแบบมีความเป็นไปได้ที่จะถูกยอมรับจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.48	0.62	มาก
3. รูปแบบมีความเป็นได้ที่จะเกิดผลคุ้มค่ากับการดำเนินงาน	4.44	0.61	มาก
คะแนนรวมเฉลี่ย ($\overline{X}$)	4.52	0.59	มากที่สุด

3. ผลการประเมินความถูกต้อง อรรถประโยชน์และความรับผิดชอบในการประเมินของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน

ผลการประเมินรูปแบบด้านความถูกต้อง ด้านอรรถประโยชน์และด้านความรับผิดชอบในการประเมินของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ด้านความถูกต้อง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยความถูกต้องสูงที่สุดคือ ผลลัพธ์การดำเนินงานมีการประเมินผลสะท้อนกลับ ($\overline{X}$ = 4.72, S.D. = 0.46) ส่วนด้านอรรถประโยชน์ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยของ

อรรถประโยชน์ในระดับสูงที่สุด คือ รูปแบบการบริหารจัดการด้วยมโนทัศน์หลักตอบสนองต่อความสนใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\overline{X}$ = 5.00, S.D. = 0.00) และด้านความรับผิดชอบในการประเมิน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดและมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดทั้ง 3 องค์ประกอบ ($\overline{X}$ = 4.72, S.D. = 0.46) รายละเอียดดังตารางที่ 3-5

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านความถูกต้อง (Accuracy standard) ของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืนในภาพรวม

องค์ประกอบ	ความถูกต้อง		
	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
1. รูปแบบมีแนวทางสามารถดำเนินการได้ในทางปฏิบัติ	4.31	0.55	มาก
2. กระบวนการของรูปแบบเป็นไปตามหลักการเชิงระบบ	4.31	0.59	มาก
3. ปัจจัยนำเข้าของรูปแบบประกอบด้วยการวิเคราะห์ประสิทธิภาพขององค์กรและการออกแบบประสิทธิภาพ	4.36	0.63	มาก
4. ปัจจัยนำเข้าใช้การออกแบบประสิทธิภาพร่วมกับการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและกลยุทธ์	4.49	0.56	มาก
5. ขั้นตอนกระบวนการ (Process) ใช้วิธีการกำหนดประสิทธิภาพที่ต้องการไปสู่เป้าหมายตามมโนทัศน์หลัก	4.35	0.58	มาก
6. การกำหนดมโนทัศน์หลักนำไปสู่การวิเคราะห์ช่องว่างเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายและผลลัพธ์	4.31	0.66	มาก
7. กระบวนการประกอบด้วยการกำหนดประสิทธิภาพที่ต้องการ การวิเคราะห์ช่องว่าง การปฏิวัติ การประเมินผล	4.41	0.62	มาก
8. การปฏิวัติ (Revolution) ดำเนินการรวบรวมข้อมูลหลักฐานและทบทวนเป้าหมายการทำงานเป็นกระบวนการปรับปรุงงานโดยให้ความสำคัญกับการกำหนดกิจกรรมการจัดหาทรัพยากรและหาเครือข่ายความร่วมมือ	4.66	0.54	มากที่สุด
9. การปฏิวัติมีการทดสอบปฏิบัติและปรับเปลี่ยน	4.63	0.50	มากที่สุด
10. ผลลัพธ์การดำเนินงานมีการประเมินผลสะท้อนกลับ	4.72	0.46	มากที่สุด
คะแนนรวมเฉลี่ย ($\overline{X}$)	4.45	0.56	มาก

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านอรรถประโยชน์ (Utility standards) ของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืนในภาพรวม

องค์ประกอบ	อรรถประโยชน์		
	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
1. รูปแบบการบริหารจัดการด้วยมโนทัศน์หลักตอบสนอง		0	
ต่อความสนใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	5.00	00.00	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ในการใช้รูปแบบที่กำหนดเป็นประโยชน์มีคุณค่า	4.90	00.30	มากที่สุด
3. รูปแบบประกอบด้วยระบบการรายงานผล	4.72	0.46	มากที่สุด
4. รูปแบบมีระบบข้อมูลที่ให้ผู้เกี่ยวข้องมีสิทธิ์	4.63	0.50	มากที่สุด
คะแนนรวมเฉลี่ย ($\overline{X}$)	4.80	0.42	มากที่สุด

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรับผิดชอบ (Evaluation accountability) ในการประเมินของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืนในภาพรวม

องค์ประกอบ	ความรับผิดชอบในการประเมิน		
	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
1. รูปแบบมีวิธีดำเนินการตามกระบวนการ การวางแผนที่กำหนดไว้	4.72	0.46	มากที่สุด
2. รูปแบบมีแนวทางวิธีการรายงานผลการดำเนินงาน	4.72	0.46	มากที่สุด
3. รูปแบบมีระบบวิธีการประเมินภายใน	4.72	0.46	มากที่สุด
คะแนนรวมเฉลี่ย ($\overline{X}$)	4.72	0.46	มากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์สู่ความยั่งยืน มีมโนทัศน์หลักในการบริหารจัดการสถานศึกษา 3 ด้าน ดังนี้ มโนทัศน์ด้านที่หนึ่ง การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human capital: H) ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้ มโนทัศน์ด้านที่สอง การออกแบบองค์กรและกระบวนการทำงาน (Organization and Process design: O) ประกอบด้วย 9 ตัวบ่งชี้ และมโนทัศน์ด้านที่สาม การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student approach & Stakeholder: SS) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน (Student approach) ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยรูปแบบสามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมกับบริบทสถานศึกษามีระดับความเหมาะสมมากที่สุด และการตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยรูปแบบสามารถดำเนินการได้ในทางปฏิบัติ มีระดับความเป็นไปได้มากที่สุด

3. ผลการประเมินรูปแบบด้านความถูกต้อง อรรถประโยชน์และความรับผิดชอบในการประเมิน พบว่า ความถูกต้องมีภาพรวมของการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการประเมินด้านอรรถประโยชน์และด้านความรับผิดชอบในการประเมิน พบว่า ภาพรวมของการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัย อภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยมโนทัศน์หลัก (Core concept) 3 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ การออกแบบองค์กรและกระบวนการทำงาน และการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นำมโนทัศน์หลักไปยกร่างรูปแบบให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ องค์กรสมรรถนะสูง มโนทัศน์หลักมีตัวบ่งชี้สำคัญในแต่ละด้านที่ส่งผลถึงคุณภาพสถานศึกษา คุณภาพครู คุณภาพผู้บริหารที่ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวิจัยมีกระบวนการที่ถูกต้อง มีมโนทัศน์ที่ตอบสนองต่อเป้าหมายการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดการสร้างมโนทัศน์ของสเปียร์ (Spear, 1995) ที่กล่าวว่า บุคคลที่จะสามารถมองปัญหาด้วยการมีมโนทัศน์ ทฤษฎี สอดคล้องกับงานวิจัยของ วินุลาศ เจริญชัย (2562) พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการองค์การสมรรรถนะสูงเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาประกอบด้วย การจัดกระบวนการ การพัฒนาบุคลากร และการให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สอดคล้องกับงานวิจัยของดำรง บุญกลาง (2560) พบว่า การพัฒนาและตรวจสอบประเมิน มีองค์ประกอบการบริหาร ได้แก่ การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด การวิเคราะห์ การมุ่งเน้นบุคลากร และการจัดการกระบวนการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Yang (2018) พบว่า รูปแบบนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการการศึกษาสมัยใหม่ของจีนตามทฤษฎีการจัดการ "สามเกลียว" เสริมสร้างความร่วมมือสามฝ่ายขององค์กรของวิทยาลัยอาชีวศึกษากับการฝึกอบรมครูคู่กับหน่วยงานภาครัฐ ส่งเสริมให้เกิดความหลากหลายและดึงดูดวิสาหกิจให้เข้าร่วม โดยกระชับความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและรัฐวิสาหกิจ การผสมผสานระหว่างการทำงาน การผลิต การศึกษาและการวิจัย

2. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืน มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปบริหารจัดการสถานศึกษาในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยมโนทัศน์หลักสู่ความยั่งยืนเกิดจากการวิเคราะห์เนื้อหาแนวคิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ จนได้ข้อสรุปเป็นมโนทัศน์หลัก 3 ด้าน พิจารณาตรวจสอบมโนทัศน์หลักและความสอดคล้องกันของความคิดเห็นโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ จึงทำให้รูปแบบมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาโรจน์ ขอจ่วนเตี๋ยว (2561) พบว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ได้ประเมินด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของวินุลาศ เจริญชัย (2562) พบว่า การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการองค์การสมรรถนะสูงเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การประเมินผลรูปแบบมีความถูกต้องในระดับมาก มีอรรถประโยชน์ ในระดับมากที่สุด และมีความรับผิดชอบในการประเมิน ในระดับ มากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะ เกณฑ์การประเมินรูปแบบถูกสร้างด้วยหลักการที่ถูกต้องจากการศึกษางานวิจัยและการทบทวนวรรณกรรมจนได้ข้อสรุปที่สอดคล้อง กับกระบวนการบริหารเชิงระบบ ผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบทราบโดยหลักการถึงความสำคัญของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา และมีความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการประเมินรูปแบบ ทำให้สามารถสะท้อนแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญว่าสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ประกอบด้วยตัวบ่งชี้มโนทัศน์หลัก กระบวนการคุณภาพทั้งในด้านการวิเคราะห์ออกแบบองค์กรและกระบวนการทำงาน การวิเคราะห์ช่องว่าง การปฏิวัติทบทวนวัตถุประสงค์ การตรวจสอบปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ตามสถานการณ์ ด้วยกระบวนการนี้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าสามารถนำรูปแบบที่พัฒนาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งเป็นการนำหลักมาตรฐานการประเมินตามรูปแบบของ The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation ปี 2010 (พินดา วราสุนันท์, 2554) ผสานกับทฤษฎีเชิงระบบ กำหนดขั้นตอนกระบวนการบริหารจัดการที่ชัดเจนด้านปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการและผลลัพธ์ มีโอกาสเกิดผลลัพธ์และคุณภาพอย่างยั่งยืนตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนารูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวน เที่ยงเจริญ (2563) พบว่า การพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาโดยตรวจสอบระบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศเชิงปริมาณ พบว่า มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

ผลจากการวิจัยสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรนำไปใช้ดำเนินการ โดยกำหนดแนวทางการบริหารจัดการซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับยุคดิจิทัล โดยจัดองค์กรและออกแบบกระบวนการทำงานตามบริบทสถานศึกษา กำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์โดยมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่การเป็นสถานศึกษาสมรรถนะสูง การวิเคราะห์ประสิทธิภาพองค์กร การวิเคราะห์ช่องว่างเพื่อเปรียบเทียบผลงานที่เกิดขึ้นกับผลลัพธ์ตามเป้าหมายนำไปสู่การแก้ไขปฏิวัติ ทบทวนปรับปรุงงาน กำหนดกลยุทธ์หลักเพื่อขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ การสะท้อนกลับผลการดำเนินงานในทุกขั้นตอน ซึ่งมีโอกาสและความเป็นไปได้ที่จะส่งผลให้เกิดคุณภาพได้อย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยถึงกระบวนการการนำมโนทัศน์หลักด้านการจัดการทุนมนุษย์เพื่อเพิ่มทักษะการจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะวิชาชีพสูงและมีจรณทักษะ (Soft skill) ที่จำเป็นต่อการทำงาน

2.2 ควรศึกษาวิจัยถึงแนวทางการยกระดับความร่วมมือกับเครือข่ายคุณภาพสูงในการพัฒนา การฝึกอบรมมีเครื่องมือนวัตกรรมในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้ผู้เรียนเข้าสู่อาชีพได้สอดคล้องกับความต้องการและมีความสามารถในปฏิบัติงานได้ทันที

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565.* สืบค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2567, จาก https://moe 360. blog/2022/01/19/policy-and-focus-moe/

ชัยวิชิต เชียรชนะ. (2565). *วิธีวิทยาการวิจัยขั้นสูง: การมุ่งเน้นการคิดเชิงวิพากษ์สำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผลิตตำราเรียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ณัฐสิฏ รักษ์เกียรติวงศ์. (2559). *การปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทย*. สืบค้นเมื่อ 8 มิถุนายน 2565, จาก https://tdri.or.th/2016/08/vocational-education-reform/

ดำรง บุญกลาง. (2560). *การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ* (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล).

ทวน เที่ยงเจริญ. (2563). *การพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์).

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2551). องค์กรสมรรถนะสูงกับความรับผิดชอบต่อสังคม. *วารสารจัดการภาครัฐและเอกชน*, *15(2)*, น. 11-35.

นิสดารก์ เวชยานนท์. (2554). *การบริหารทุนมนุษย์เชิงกลยุทธ์เพื่อเพิ่มมูลค่า.* กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 พ.ศ. 2564-2565. (30 ตุลาคม 2563). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 137 ตอนพิเศษ 305 ง หน้า 3.

พนารัตน์ มาศฉมาดล. (2560). *การพัฒนาการศึกษา/การพัฒนาคนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*, สืบค้นเมื่อ 21 พฤษภาคม 2567, จาก http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title

พินดา วราสุนันท์. (2554). บทความวิจารณ์หนังสือเรื่อง The Program Evaluation Standards (3rd ed.) ปี ค.ศ. 2010. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย, 24(2)*, น. 273-278.

ภาณัททกา วงษากิตติกุล, รัฐพล ประดับเวทย์, ชมพูนุท สุขหวาน และไพรัช วงศ์ยุทธไกร. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาแบบความร่วมมือเพื่อยกระดับคุณภาพสู่มาตรฐานสากล. *วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา*, *11(2)*, น. 126-145.

เลิศพร อุดมพงษ์. (2562). *การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในการส่งเสริมบทบาทของภาคพลเมืองในการเมืองระบบตัวแทน: แนวทางที่ยั่งยืนผ่านประสบการณ์จากต่างประเทศ*. สืบค้นเมื่อ 16 ธันวาคม, 2566, จาก https://www.kpi.ac.th/media_kpiacth/pdf/M8_272.pdf

วินุลาศ เจริญชัย. (2562). *รูปแบบการบริหารจัดการองค์การสมรรถนะสูงเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด*. สืบค้นเมื่อ 24 กุมภาพันธ์ 2567, จาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/umt-poly/article /view/242853

สาโรจน์ ขอจ่วนเตี๋ยว. (2561). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรมภายใต้นโยบายประเทศไทย 4.0. *วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา*, *30(105),* น. 53-62.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579).* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม. (2564). *บทวิเคราะห์อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย ประจำปี 2564 ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จากรายงาน IMD World Competitiveness Yearbook 2021*. สืบค้นเมื่อ 16 ธันวาคม 2566, จาก https://stiic.sti.or.th/wp-content/ uploads/2022/03/IMD-2021-Final.pdf

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). *ข่าวสภาพัฒน์*. สืบค้นเมื่อ 16 ธันวาคม 2566, จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=14786

อนุสรณ์ แสงนิ่มนวล. (2565). คลี่ปัญหาอาชีวศึกษาไทย. *เดลินิวส์การศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2566, จาก https://d.dailynews.co.th/ education/632314/

Chianchana, C. (2022). Development of an Educational Sustainability Assessment Model: Application of the Delphi Technique and Pilot Study. *Journal of Education and e-Learning Research*, *9(2),* pp. 119-128.

Linder, J. C. & Brooks, J. D. (2004). *Transforming the public sector*. *Outlook*, *6(3)*, pp. 74-83.

Miller, L. M. (2012). *The High-Performance Organization An Assessment of Virtues and Values.* Retrieved January 24, 2017, from http://www.bahai-library.com/1743

Spears, L. (1995). *Reflections on leadership: How Robert K. Greenleaf's theory of servant Leadership in fluence today's top management thinker*. New York: John Wiley & Sons.

Stoner, A. F. & Wankel, C. (1986). *Management*, (3rd ed.). New Delhi: Prentice-Hill.

Yang, H. (2018). *A Study on the Management Mode of Modern Vocational Education in China* (Doctoral dissertation, National Institute of Development Administration). Retrieved February 19, 2024, from https://libdcms.nida.ac.th/thesis6/2018/b204891.pdf

Waal, A. D. (2008). *The Secret of High Performance Organization*. Retrieved January 29, 2024, from http://www.andredewaal.eu/pdf2008/MORE2008